

XXXI TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Trk 11:22-12,2)

Lugemine Saalomoni tarkuseraamatust:

Issand, kogu maailm on sinu ees nagu kübeke kaalukaussidel, otsekui kastetilk, mis hommikul maha langeb. Sina halastad aga kõigi peale, sest sa suudad kõike, ja vaatad mööda inimeste pattudest, et nad meelt parandaksid. Sest sina armastad kõike, mis olemas on, ega põlga midagi, mida sa oled teinud, sest sina ei olegi loonud midagi, mida sa ise vihkaksid. Sest kuidas saaks miski püsida, kui sina ei tahaks, või kuidas säiliks see, keda sina ei ole kutsunud? Sina aga säästad kõiki, sellepärast et nad on sinu omad, Issand, hingede armastaja. Sest sinu surematu Vaim on kõiges. Sellepärast sa karistad langevaid leebelt ja manitsed neid nende patte meenutades, et nad loobuksid kurjusest ja usuksid sinusse, Issand.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 145:1-2.8-9.10-11.13c-14 (R: 1a))

R: Ma kiidan sind kõrgeks, mu Jumal ja mu kuningas.

Ma kiidan sind kõrgeks, mu Jumal ja mu kuningas,
ja ma tänan su nime ikka ja igavesti.

Iga päev ma tänan sind
ja kiidan su nime ikka ja igavesti.

R:

Armuline ja halastaja on Issand,
kannatlik ja suur helduselt.
Issand on hea kõigile
ja tema halastus on üle kõigi tema tegude.

R:

Sind ülistavad, Issand, kõik sinu teod,
ja su vagad tänavad sind.
Nemad kõnelevad sinu riigi auhiilgusest
ja nad räägivad su vägevusest,

R:

Sinu riik on kõigi ajastute riik
ja sinu valitsus kestab rahvapõlvest rahvapõlve.
Issand toetab kõiki, kes on langemas,
ja tema tõstab püsti kõik, kes on küüru vajutatud.
R:

(Teine lugemine 2Ts 1:11-2,2)

Lugemine püha apostel Pauluse teisest kirjast Tessalooniklastele:

Vennad, sellepärast me palvetamegi alati teie eest, et meie Jumal teeks teid oma kutsumise vääriliseks ja et ta oma väes teeks täielikuks kogu teie headuse meelepärasuse ja usu teo, et meie Issanda Jeesuse nimi kirgastuks teie ja teie temas, meie Jumala ja Issanda Jeesuse Kristuse armu mööda. Me palume aga teid, vennad, meie Issanda Jeesuse Kristuse tulemise pärast, siis kui meid kogutakse tema juurde, et te ei laseks end nii ruttu ajada segadusse ega heidutada – ei vaimu ega sõna ega kirja läbi, mis nagu pärineks meilt –, otsekui Issanda päev oleks juba käes.
See on Jumala Sõna.

(Evangeelium Lk 19:1-10)

Lugemine Luuka Evangeeliumist

Sel ajal, kui Jeesus jõudis Jeerikosse, läks ta sealt läbi. Ja vaata, seal oli mees, Sakkeus nimi; see oli tõlnerite ülem, ja ta oli rikas. Sakkeus püüdis näha saada, milline neist on Jeesus, aga see ei õnnestunud rahvahulga pärast, sest ta oli lühikest kasvu. Siis ta jooksis ettepoole ja ronis mooruspuu otsa, et teda näha, sest Jeesus pidi sealtkaudu minema.

Ja kui Jeesus sinna paika jõudis, vaatas ta üles ja ütles temale: “Sakkeus, tule kiiresti maha, sest täna pean ma jääma sinu kotta!” Ja Sakkeus tuli kiiresti maha ja võttis Jeesuse rõõmuga vastu. Ja seda nähes nurisesid kõik: “Tema on patuse mehe juurde öömajale läinud!”

Sakkeus ütles aga Issanda ette astudes: “Vaata, Issand, poole oma varandusest annan ma vaestele, ja kui ma olen kelleltki midagi välja pressinud, siis ma annan neljakordselt tagasi.” Aga Jeesus ütles talle: “Täna on sellele kojale tulnud pääste, sest ka tema on Aabrahami poeg. Sest Inimese Poeg on tulnud otsima ja päästma kadunut.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kui väljas on rajuiilm või paugub pakane, siis on üpris ebamugav mõelda

sellele, kuidas tunnevad end neis tingimustes metsloomad, kellel puudub võimalus varjuda siseruumidesse või panna selga soojad riided. Kui aga vaadata kasvõi õuekoera, kes magab talvel kütmata kuudis, kuid on ikka rõõmus ja terve, või kassi, kes pakasega ajab lihtsalt karvad puhevile ja keeldub isegi kutsumise peale tuppä tulemast, siis hakkab inimene pikapeale uskuma, et küllap tunnetavad need loomad väliskeskkonda teistmoodi kui tema.

Muidugi oleks väga huvitav vahetult kogeda, mida mõtleb põder või karu tormis kõikuvate puude all või metskits lumises laanes, kuid seda võimalust pole meile antud. Seega põhineb meie uskumus, et vaatamata ebamugavustele saavad loomad oma eluga hakkama, vaid välistel märkidel.

Samal menetlusel hindame tegelikult ka inimesi enda ümber. Ka vaesed saavad ju hakkama, kuigi nad nurisevad ja leiavad enamasti, et keegi teine on nende vaesuses süüdi. Ja kuigi rikkastel läheb pealtnäha hästi, peavad nemad kandma oma vastutusekoormat, tundma hirmu mitte ainult oma varanduse kaotamise pärast, vaid ka oma surmajärgse saatuse ees, sest Jeesus on öelnud: "Hõlpsam on kaamelil minna läbi nõelasilma kui rikkal saada Jumala riiki!" (Lk 10:25)

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kui rikkad ja vaesed omavahel kohtuvad, on mõlemad pooled pea alati veidi ebalevad. Väga rikka inimesega suheldes tekib vaesemal pahatihti kusagil teadvuse sügavuses mingi plaan, mille jaoks võiks tollelt sponsorlust küsida. Vaese inimese juuresolekul tegeleb aga rikka mõistus sama sageli juba ette probleemiga, mida vastata siis, kui vestluspartner abi küsima hakkab. Ebamugav olukord nii rikkale kui vaesele. Ühest küljest võiks mõelda, et mis viga lihtsalt käsi välja sirutada ja küsida, see ei maksa ju midagi. Teisalt on aga teada, et ülikas pole oma raha enamasti ise palehigis välja teeninud, vaid high on pidanud valama pigem need, kelle ta on enda jaoks tööle pannud – sellepärast võiks ta tõesti mõelda ka vaeste peale. Aga äkki ta hoopis solvub või tunneb end annetades rumalana. Seega taandub rikka ja vaese kohtumine sageli moraalseks ummikuks, milles segunevad ihnsus ja ahnus, edevus, häbi ja silmakirjalik meelitamine.

Kuid omandus ei ole ainus rikkuse mõõdupuu. Tänapäevane evangeelium räägib sellest, kuidas saavad kokku kaks inimest, kes on mõlemad omamoodi rikkad. Kuigi Jeesusel, nagu ta ise ütles, polnud kohta, kuhu ta võiks oma pea panna (Lk 9:58), nägi Sakkeus temas vaimset autoriteeti, ja ainuüksi Jeesuse kohalolek pani teda tegema tähtsaid otsuseid. Maise vara poolest oli Sakkeus aga tõesti rikas. Kirjeldatud sündmuste käigust võib välja lugeda, et sellele Jeeriko ülemlõnerile kuulus lausa väike majandusimpeerium. Kui ta lubas maksta kõik maksudena välja pressitud raha lausa neljakordselt tagasi, ning jagada veel pool oma varast vaestele, siis saab sellest järeldada, et Sakkeus oli oma kunagise liigkasu nii hästi investeerinud, et tema suuremeelse lubaduse täitmine oli

võimalik puhtalt juba teenitud kasumi arvelt, ilma et ta oleks seejuures ise vaeseks jäänud.

Tähelepanuväärne on seegi, et Jeesus ei andnud Sakkeusele mingit nõu ja Sakkeus omakorda ei meelitanud teda kingitustega. Jeesus teadis, et võimekas majandusnimene mõistab ise, kuidas peab ta käituma, et olla oma tegude eest ka Jumala kohtu ees vastutav. Nii võib ka ette kujutada, mil moel Sakkeus oma vara vastele jagas – mitte sularahana pihku, vaid luues neile töökohti näiteks ühiskondlikult vajalike objektide nagu kaevude, teede vms ehituseks. Tööandjana teadis ta hästi, et kergelt tulnud raha läheb vaestel kergelt käest, koormab vaid nende hinge ja süvendab masendust. Pealegi muutus tehtud töö läbi kogukonna taristu paremaks – nii oli kasu mitmekordne.

Armsad õed ja vennad, maise varanduse poolest rikkaks saamine sõltub sageli stardipositsioonist, perekonnalt saadud algkapitalist või päritud ettevõtte ülevõtmisest. Samuti inimese enda andest turu võimalusi ära tunda ja pakkuda sinna midagi tulutoovat.

Vaimselt rikkaks saamine on aga seevastu palju kättesaadavam, see võimalus on avatud igale inimesele, kes õpib iseenda ees ausaks jääma, arvestab teiste inimeste kriitikaga, kuid ei juhindu ainult sellest. Jeesuse eeskuju näitab meile, et materiaalselt saab inimene leppida vähesega, sest meie olemus on tegelikult vaimne. Maine rikkus jääb kord maa peale maha, üksnes vaim jõuab Jumala kohtu ette ja peab vastutama selle eest, mis ta maa peal korda saatis. Inimvaim, kes ei ürita oma maist vara teispoolsusse kaasa võtta, mahub läbi nõelasilma üsna lähedalt. Aamen.